

Mál nr. 236/2020**M og
V v/ ábyrgðartryggingar sveitafélagsins X****Skaðabótaábyrgð vegna slyss í dagvistun ungmenna 10. október 2018.****Gögn.**

Málskot dags. 30. júní 2020 ásamt fylgiskjölum.

Bréf V dags. 12. ágúst 2020.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M hafi verið í dagvist þann 10. október 2018. Umrædd dagvist er fyrir börn og ungmenni sem þurfa sérstaka þjónustu. Af lýsingum í lögregluskýrslu má ráða að M hafi setið í sófa í sameiginlegu rými með starfsmönnum Hins Hússins og tveimur öðrum ungmönnum, A og B. Það hafi síðan komið upp þær aðstæður að B hafi kastað bók í áttina að M sem leiddi til þess að allir starfsmenn Hins Hússins sem voru í sama rými aðskildu B úr aðstæðunum. Þá hafi A komið úr annarri átt og kastað handlóði, sem var 1,5 kg. að þyngd, í andlit M sem varð fyrir alvarlegum meiðslum. Í málinu liggur einnig fyrir lýsing á getu A til að gera sér grein fyrir afleiðingum gerða sinna.

Í málinu liggur m.a. fyrir yfirlýsing starfsmanns dagvistunar þess efnis að umrædd handlóð hafi áður verið tekin úr umferð en einhver hafi sótt þau og fært í rýmið þar sem atvikið varð. Þá hafi handlóðin og allir þungir hlutir, sem hægt er að kasta eða nota sem barefli, verið endanlega fjarlægðir eftir slysið. Í sömu yfirlýsingu starfsmanns segir að starfsmenn dagvistunarinnar reyni að vinna „maður á mann“ þar sem verið sé að vinna með mörg ungmenni með mjög mikla þjónustubörf. Er það staðfest í vitnisburði starfsmanns í lögregluskýrslu frá tjónsdegi þar sem segir að einn starfsmaður sé að passa hvern einstakling. Þannig hafi verið þrjú ungmenni og þrír starfsmenn á því svæði þegar slysið varð. Loks liggur fyrir yfirlýsing móður A í lögregluskýrslu þar sem fram kemur að hún hafi ítrekað gert kröfu um að tveir starfsmenn gæti A á hverjum tíma.

M telur að X beri skaðabótaábyrgð á slysi hennar á grundvelli almennu sakarreglunnar, vinnuveitendaábyrgðar X og vegna ófullnægjandi öryggisráðstafana X þar sem starfsfólk X hafi ekki tryggt öryggi M. Þannig hafi starfsmenn X átt að gera betur við að fjarlægja handlóð og tryggja að þau væru óaðgengileg þeim sem væru í dagvistun. M telur að sérstaklega ríkar skyldur hvíli á X sem haldi úti fríundaheimili til að tryggja öryggi, enda séu þar börn í dagvistun sem oft á tíðum átta sig ekki á eigin gjörðum. Þá telur M að starfsmenn X hafi hafi átt að tryggja að ávallt væri einn starfsmaður með hverju barni. Þannig hefði sá starfsmaður, sem hafði eftirlit með A, ekki átt að víkja frá honum þegar hafist var handa við að fjarlægja B úr rýminu.

V telur skaðabótaábyrgð ekki fyrir hendi og hafnar því að slys M megi rekja til saknæmrar hegðunar eða eftir atvikum athafnaleysis starfsmanna X eða að slysið verði rekið til annarra atvika sem X beri ábyrgð á. Í málinu sé ekkert fram komið sem bendir til þess að atvikið sé að rekja til ófullnægjandi öryggisráðstafana eða vanrækslu af hálfu starfsmanna X. Þannig hafi 3 starfsmenn verið í rýminu þegar slysið varð, A sé ekki sérnemandi sem kalli á sérstakt eftirlit eða aðgæslu og því er hafnað að tilvist 1,5 kg. handlóða í rými leidi til bótaábyrgðar. Þannig hafi verið um óhappatilviljun að ræða.

Álit.

Í málinu er ekki ágreiningur á meðal aðila um málsatvik. Við mat á skaðabótaábyrgð X ber annars vegar að horfa til yfirlýsingar starfsmanns X að umrætt handlóð hafi, fyrir slysið, verið tekin úr umferð og síðan endanlega fjarlægð eftir slysið. Þannig liggur fyrir að starfsmenn X voru meðvitaðir um hættueiginleika handlóðanna og fjarlægðu þau úr rýminu fyrir slysið. Verður að telja að X beri ábyrgð á því að handlóðin hafi verið færð inn í rýmið aftur þó ekki sé upplýst hver hafi gert það. Þá liggur einnig fyrir að vinnuregla var viðhöfð að starfsmenn X vinni „maður á mann“. Frá þeirri vinnureglu hafi verið horfið þegar starfsmaður, sem fylgdist með A, vék frá honum til að fjarlægja B. Við það var A án eftirlits og gat tekið upp handlóðin og kastað í M. Með því verður að líta svo á að

starfsmenn X hafi vikið frá vinnureglu á frístundaheimilinu. Því verður að telja að starfsmenn X hafi ekki tryggt öryggi M með þeim hætti sem gera verður kröfu um á frístundaheimili fyrir börn með sérþarfir. Á því ber X ábyrgð á grundvelli vinnuveitendaábyrgðar skaðabótaréttar.

Niðurstaða.

M á rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 10. nóvember 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Jóhann Tómas Sigurðsson lögm.